Зберігання в кастодіана: омнібус-гаманець

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

За омнібус-моделлю кастодіан зберігає всі токени клієнтів на одній або кількох адресах, які він контролює. Права клієнтів існують лише у внутрішньому реєстрі кастодіана, де записано, що клієнтові A належать 2 BTC, а клієнтові B — 0,5 BTC із 1000 BTC у «гарячих» і «холодних» гаманцях кастодіана. Блокчейн показує одного власника. Так працює кожна велика біржа, бо переміщення токенів між внутрішніми рахунками нічого не коштує, якщо це оновлення бази даних, і коштує мережевої комісії, якщо це транзакція в блокчейні.

Омнібус-модель має одну правову перевагу і одну правову ваду. Перевага операційна: неттінг, миттєві внутрішні перекази, дешевше управління ключами, простіше забезпечення безпеки. Вада полягає в тому, що право клієнтки — це обліковий запис щодо кастодіана. Якщо кастодіан збанкрутує, клієнтка зможе повернути свої токени в натурі лише тоді, коли застосовне право неплатоспроможності дозволяє їй виокремити свою

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

частку з пулу. Швейцарське право прямо це дозволяє з 1 серпня 2021 року. Стаття 242a Федерального закону про стягнення боргів і банкрутство (SchKG/DEBA) дає змогу конкурсному керуючому видати клієнтові криптоактиви, якщо кастодіан зберігав їх «колективно для кількох клієнтів», а частку клієнта «можна легко визначити» за записами кастодіана.[1] У Сінгапурі аналогічного закону немає. Чи є клієнт омнібус-рахунку бенефіціаром трасту, чи незабезпеченим кредитором, залежить від умов обслуговування та загального права трастів, зокрема від вимоги визначеності предмета трасту. Частина J, розділ II аналізує це питання на основі сінгапурської та гонконзької судової практики.

Практичний тест, який встановлює швейцарська норма, — чи достатньо якісний облік кастодіана. «Можна легко визначити» означає, що конкурсний керуючий здатен за наявними записами встановити частку кожного клієнта без їх реконструкції. Кастодіан, чий внутрішній реєстр повний, щодня звіряється з блокчейном і показує повну відповідність між вимогами клієнтів і активами в блокчейні, цей тест пройде. Кастодіан, який позичив частину пулу, допустив недостачу або вів записи, для тлумачення яких потрібна судово-бухгалтерська експертиза, тест не пройде, і його клієнти потраплять до загальної конкурсної маси. Крах FlowBank у червні 2024 року перевірив цей механізм у банківському контексті і показав, що якість записів на момент банкрутства є вирішальною.[2]

Погляд із Цуга

Засновник, який створює кастодіана в Цузі, може забезпечити своїм клієнтам захист у разі неплатоспроможності без банківської ліцензії, якщо зберігання є чистим зберіганням без

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

права використовувати активи, а облік відповідає стандарту ст. 242a. Договір зберігання має передбачати, що кастодіан завжди тримає токени для клієнта, що частка клієнта визначається за внутрішнім реєстром і що кастодіан не може позичати, стейкати чи повторно закладати токени без окремої письмової вказівки. Щойно договір надає кастодіанові право використовувати токени, схема перетворюється на депозит і застосовується Закон про банки. З початку 2026 року FINMA Guidance 01/2026 про зберігання криптоактивів викладає очікування Швейцарської служби нагляду за фінансовими ринками (FINMA) щодо того, як піднаглядні кастодіани документують і звіряють активи клієнтів. Її зміст слід читати разом із цим розділом.

Примітки

1. Debt Enforcement and Bankruptcy Act, SR 281.1, ст. 242a абз. 2 літ. b, додана Законом про DLT від 25 вересня 2020 р. Частина D, розділ IV розглядає, чого на практиці вимагає критерій «можна легко визначити». ↩
2. FINMA, прес-реліз від 13 червня 2024 р. про відкликання ліцензії FlowBank SA і відкриття провадження у справі про банкрутство. Уроки для зберігання розкрито в частині D, розділі IV та частині H, розділі VII. ↩

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.